

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ Art Magazine

Cyprus - Avril 2010

femlink

Μια γυναίκα καλλιτέχνης, ένα βίντεο δύο μόνο λεπτά και ένα συγκεκριμένο θέμα.

Η **Veronique Sapin** μάς εξηγεί πώς όλα αυτά συνδέονται μεταξύ τους και αποτελούν το Femlink.

Μεσημέρι στο Artos. Μια λεπτεπίλεπτη Γαλλίδα απέναντί μου, πίνει ζεστό μαύρο καφέ και μιλά χαρμόφωνα. Η γλώσσα της παιδεύει λιγάκι «δεν εκφράζομαι τόσο καλά στα αγγλικά μου λέει, ούτε κι εγώ της απαντώ και έτσι το προσπερνάμε. Βρίσκεται για δύο μέρες μόνο στην Κύπρο. Προσκεκλημένη από το ίδρυμα Artos, για να παρουσιάσει τα δέλεπα βίντεο γυναικών από όλο τον κόσμο. Μ' αρέσει αυτή η ιδέα, έτσι όπως την είχα μελετήσει στο αντίστοιχο site του Femlink, γι' αυτό και επιδιώκω να τη συναντήσω. Για μια εξιστόρηση πώς δημιουργήθηκε το Femlink, αυτή η πλατφόρμα συνάντησης γυναικών καλλιτεχνών από όλο τον κόσμο. Εντυπωσιάζομαι κάθε φορά που συνειδητοποιώ ότι μέσα από το Διαδίκτυο μπορεί να δημιουργηθεί μια παγκόσμια κοινότητα καλλιτεχνών, η οποία να δραστηριοποιείται μέσα από κοινές συντεταγμένες και να εκφράζει όχι μόνο τις καλλιτεχνικές της ανησυχίες αλλά κυρίως να καταγράφει, μέσω της τέχνης, διαφορετικές οπτικές γωνίες γύρω από κοινωνικά θέματα. Η Veronique Sapin χαίρεται που κάνουμε αυτή την κουβέντα και είναι έτοιμη να δώσει όλες τις πληροφορίες. Η περιέργειά μου ωστόσο, για τη δική της προσωπική καλλιτεχνική ταυτότητα ανατρέπει λίγο τη δομή της συζήτησής μας. «Θέλες να αρχίσω πρώτα για μένα;» με ρωτά απορημένα και γνέφω καταφατικά.

Ξεκίνησε σαν χορεύτρια κλασικού μπαλέτου, χρόνια πριν. Ένα πρόβλημα στο πόδι την αναγκάσε να στραφεί προς τον μοντέρνο χορό. Δεν την ενδιέφερε τόσο να χορεύει, όσο να χορογραφεί. Παράλληλα ασχολείται με τη μουσική και το θέατρο μέχρι που ξαφνικά ανακαλύπτει το βίντεο σαν μέσο έκφρασης. Εκεί συνειδητοποιεί ότι μπορεί να συνδυάζει όλα όσα της κεντρίζουν την καλλιτεχνική περιέργεια. «Μου αρέσει ένα έργο τέχνης να έχει κίνηση. Με ενδιαφέρει πολύ η κίνηση όσο και το βλέμμα. Η οπτική γωνία δηλαδή μέσα από την οποία προσεγγίζεις το θέμα σου». Το βίντεο συνδυάζει και κίνηση και βλέμμα και έτσι την κέρδισε. Στο ενδιαμέσο βέβαια έκανε διάφορες δουλειές. Μια από αυτές ήταν δημοσιογράφος. Επέλεγε τα θέματά της με την ίδια ευαισθησία που εκφραζόταν και μέσα από την τέχνη της. «Εκείνο που πάντα με συγκινεί και αποτελεί ταυτόχρονα πηγή έμπνευσής μου», μου λέει, είναι «το πόσο εύθραυστος και ευάλωτος είναι ο άνθρωπος. Το εύθραυστο και το ευάλωτο υπάρχει σε κάθε ανθρώπινη επαφή και δραστηριότητα έστω κι αν το κριβόμαστε ή έστω κι αν θέλουμε να το ντινουμε με διάφορους ψευτομανδύες». Η Veronique όμως μέσα από την κάμερα της το εντοπίζει. Και το καταγράφει. Σαν δημοσιογράφος, λοιπόν, έκανε κάποια στιγμή ένα reportage για τους ζένους καλλιτέχνες που ζουν στη Γαλλία, γιατί και η ίδια, άλλωστε, είχε βιώσει παρόμοιες εμπειρίες, όταν ζούσε για κάποιο χρονικό διάστημα στον Καναδά. Εκείνο το θέμα ήταν και η πρώτη αφορμή για να σκεφτεί τη δημιουργία του Femlink. Μιας διαδικτυακής πλατφόρμας έκφρασης γυναικών μέσα από την τέχνη. «Το σκεπτικό βάσει του οποίου δημιουργήσαμε το Femlink», μου λέει «ήταν για να βοηθήσουμε γυναίκες καλλιτέχνες να δείξουν τη δουλειά τους. Σε ορισμένα μέρη του κόσμου, η γυναίκα εξακολουθεί να είναι σε δεύτερη μοίρα με αποτέλεσμα να μην έχει κανένα περιβάλλον έκφρασης και πόσο μάλλον έκφρασης καλλιτεχνικής. Θέλουμε λοιπόν να ανοίξουμε μια πόρτα σ' αυτές τις γυναίκες. Είναι πολύ ενδιαφέρον να ανακαλύπτεις τη δουλειά καλλιτεχνών από όλο τον κόσμο

και να τους παρέχεις βήμα έκφρασης. Ειδικά σε χώρες, όπου δεν μπορείς να φανταστείς ότι υπάρχουν πραγματικά καλοί καλλιτέχνες, είτε γιατί η χώρα είναι μικρή ή φτωχή είτε γιατί δεν παρέχει τη δυνατότητα στο καλλιτεχνικό της δυναμικό να βγει προς τα έξω. Μέσα από το femlink ανακάλυψαμε πολύ καλές δουλειές καλλιτεχνών από όλο τον κόσμο. Σε χώρες πολύ φτωχές ανακαλύψαμε πολλές γυναίκες, οι οποίες πολεμούν και μάχονται να εκφραστούν μέσω της τέχνης και είναι εξαιρετικά δύσκολο γι' αυτές».

Το Femlink δημιουργείται το 2005. Η Veronique κινητοποιείται να το γνωστοποιήσει στην αρχή σε φίλους της καλλιτέχνες και μετά σε επιμελητές, οι οποίοι τη βοήθησαν να κάνει επαφές με γυναίκες από όλο τον κόσμο. Χωρίς, ωστόσο, το Διαδίκτυο, η δημιουργία του Femlink θα ήταν ανέφικτη. «Το Ίντερνετ αλλάζει το σύστημα με το οποίο κινείται η τέχνη σήμερα» μου λέει η ίδια ανοίγοντας μια μικρή παρένθεση. «Μας προσφέρει τη δυνατότητα να μαθαίνουμε τι συμβαίνει στον υπόλοιπο κόσμο και σε ό,τι αφορά την τέχνη παρέχει το έδαφος να δημιουργηθεί μια παγκόσμια κοινότητα καλλιτεχνών, οι οποίοι μέσα από το Διαδίκτυο έχουν πιο την ευκαιρία να ανταλλάξουν απόψεις, να επικοινωνήσουν ή και να συνεργαστούν».

Μια γυναίκα από κάθε χώρα, ένα βίντεο, δύο μόνο λεπτά και ένα θέμα. Αυτό είναι το concept του femlink. Τα θέματα που δίνονται κάθε χρονιά είναι διαφορετικά, αλλά έχουν όλα μια κοινωνική διάσταση. Κάθε καλλιτέχνης καταγράφει μέσα από την κάμερα όχι μόνο το καλλιτεχνικό της στίγμα αλλά και την οπτική γωνία μέσα από την οποία προσεγγίζει το συγκεκριμένο κοινωνικό θέμα. Κι αυτή η οπτική γωνία έχει ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον ακριβώς γιατί αφορά σε διαφορετικές κουλτούρες και κοινωνικές επιπτώσεις. Τα βίντεο των συμμετεχόντων στο τέλος αποτελούν όλα μαζί ένα ενιαίο έργο, το οποίο εκτίθεται κάθε φορά σε διαφορετικά μέρη του κόσμου. «Πάντα εκπλήσσομαι με τα βίντεο των συμμετεχόντων», μου λέει η Veronique και επεξηγεί «Ο τρόπος που προσεγγίζει η κάθε καλλιτέχνης το θέμα είναι τόσο διαφορετικός και αποδεικνύει πως ποτέ δεν υπάρχει μόνος ένας τρόπος ανάγνωσης της πραγματικότητας. Το Femlink είναι σημαντικό όχι μόνο για τον καλλιτέχνη αλλά και για τον θεατή του έργου λοιπόν».

Το πρώτο θέμα που είχε δοθεί από το Femlink ήταν το fragility. Ακολούθησαν, τις επόμενες χρονιές resistance, preoccupation και péris το male. Τα βίντεο που είχαν σαν θέμα τον άντρα παρουσιάστηκαν στην Κύπρο στο ίδρυμα Artos. «Τώρα προγραμματίζουμε ένα άλλο project» με ενημερώνει η Veronique «όπου έχουμε προσκαλέσει άντρες καλλιτέχνες να σκιαγραφήσουν σε ένα βίντεο το πορτρέτο μιας γυναίκας καλλιτέχνιδας. Είναι η πρώτη φορά που θα συμμετέχουν άντρες». Και επόμενος στόχος; την ρωτά. «Να διεκρινθεί το Femlink στην Ασία και Αφρική, όπου οι γυναίκες δεν έχουν ευκαιρίες να εξελιχθούν ή και να αναδείξουν την τέχνη τους. Εκεί η θέση της γυναίκας δεν είναι ακόμη κατοχυρωμένη όσο στην Ευρώπη. Είναι σημαντικό να τους παρέχουμε το έδαφος ώστε να ενδυναμωθεί η αυτοπεποίθησή τους αλλά και να δημιουργηθεί το υπόβαθρο για τις νέες γενιές». Η τέχνη έχει τη δύναμη να δώσει κίνητρο στον άνθρωπο να ξεφύγει από τα πλαίσια του, μου λέει στον επιλόγο και δεν έχω παρά να συμφωνήσω μαζί της.